

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
КАТЕДРА ПО ОБЩА, ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА И ГЕНЕТИЧНА ПСИХОЛОГИЯ
КУРСОВЕ ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

ПРОФ. Д.ПС.Н. ПЛАМЕН КАЛЧЕВ

ПРАКТИЧЕСКИ СЕМИНАР
ЗА ОЦЕНКА НА ПСИХОПАТНИ ЧЕРТИ В ЮНОШЕСКА ВЪЗРАСТ

ЕДНОДНЕВНИ
ОБУЧИТЕЛНИ
КУРСОВЕ ЗА РА-
БОТА С ПСИХОЛО-
ГИЧЕСКИ ТЕСТО-
ВЕ

Пламен Калчев

Оценка на
ПСИХОПАТНИ ЧЕРТИ В
ЮНОШЕСКА ВЪЗРАСТ
1.

Практическият семинар включва:

- (1) Преглед на съвременни концептуализации и подходи за оценка на психопатната личност.
- (2) Запознаване и работа с **Юношески въпросник за психопатни черти (YPI, Andershed et al, 2002)** – международно утвърден самоописателен инструмент за оценка.

YPI оценява три психопатни дименсии, включващи 10 компонента:

- (а) междуличностна:** измамен и манипулативен стил на взаимоотношения, съчетан с чувство за изключителност и превъзходство (*Непочтен чар, Претенциозност, Манипулативност и Лъжливост*);
- (б) афективна:** повърхностни емоции (*Коравосърдечност, Неемоционалност и Липса на угризения*);
- (в) поведенческа:** импулсивен и безотговорен жизнен стил (*Търсене не възбуда, Импулсивност и Безотговорност*).

Структурата на YPI при български юноши е оценена върху независими извадки, с помощта на експлораторен и конфирматорен факторен анализ, като резултатите потвърждават възможността за извличане и на алтернативна структура на психопатните дименсии.

Валидността на YPI е оценена чрез корелационни връзки и структурни модели с широк кръг външни променливи.

Нормативните данни се базират върху резултатите на 1157 момчета и 1619 момичета от 8. до 11. клас (общите

норми се основават на балансирана по пол извадка от 2314 лица).

За оценка на валидността на индивидуалния протокол е конструирана *Скала за непосредователно отговаряне*.

Интерпретацията на резултатите се извърша на равнище дименсии и компоненти, с акцент върху конфигурацията на получените показатели.

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА ПО ОБЩА, ЕКСПЕРИ-
МЕНТАЛНА И ГЕНЕТИЧНА ПСИ-
ХОЛОГИЯ

България, София 1504

Бул. ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ 15

Тел. 029308476; 029308482

Факс (+359-2) 9434447

Структура на YPI

Тестът се отнася към категория „В“ според приетите от Дружеството на психолозите в Република България правила за категоризиране на тестовете и работата с него изисква бакалавърска или магистърска степен по психология.

Семинарът представлява интерес за училищни, детско-юношески и клинични психолози, както и за други психолози с професионални интереси в областта на психодиагностиката и оценяването.

ПРОГРАМАТА НА СЕМИНАРА ВКЛЮЧВА ДВА МОДУЛА

(1) В **първия** участниците се запознават с:

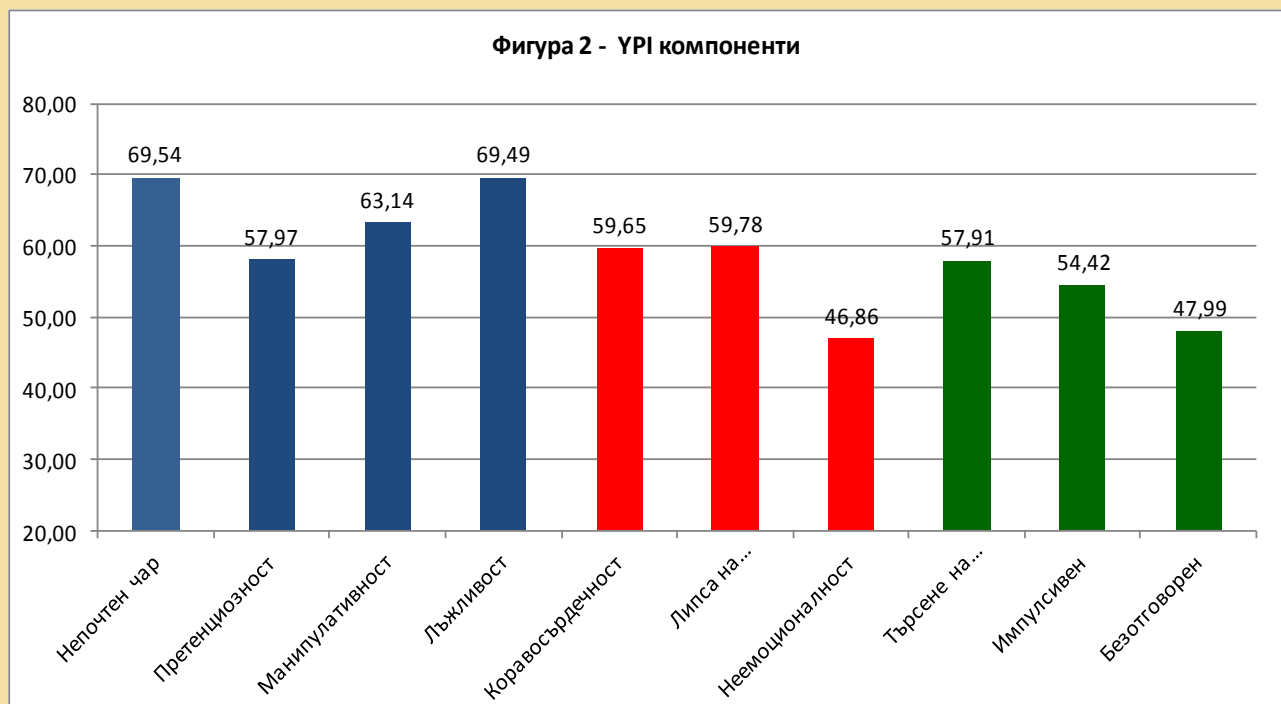
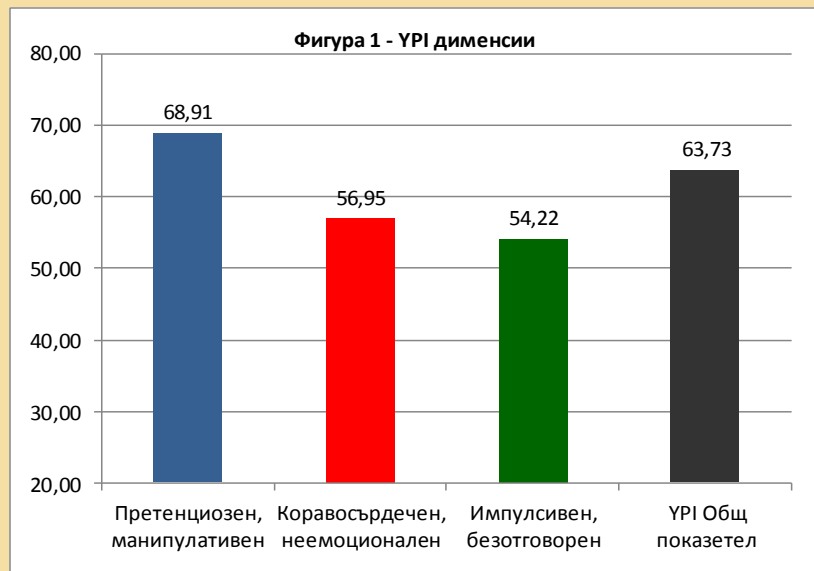
- ✓ съвременни подходи за концептуализиране на психопатната личност;
- ✓ използване на самоописателни инструменти за оценка – предимства и недостатъци;
- ✓ българската адаптация на *Юношески въпросник за психопатни черти* (YPI, Andershed et al., 2002; Калчев, 2016): факторна структура, надеждност, валидност и норми при български юноши; провеждане на изследването, изчисляване на суровия бал по компоненти и дименсии и трансформация на данните в стандартни оценки; интерпретацията на резултатите.

(2) Във **втория** модул участниците въвеждат, обработват и интерпретират протоколи на реални изследвани лица с данни от YPI.

УЧАСТНИЦИТЕ В ТРЕНИНГА ПОЛУЧАВАТ:

- Пълен комплект от материали, необходими за работа с YPI.
- Изпълним Excel-файл за компютърна обработка. Програмата автоматично прекодира реверсираните айтеми, изчислява суровия бал, стандартните оценки и графично представя резултатите въз основа на два вида норми: общи и по пол, на базата на оригиналната и на алтернативната структура (извлечена в българската юношеска извадка). Форматът позволява директно попълване на въпросника върху екрана на компютъра.
- Удостоверение за квалификация и персонално право за използване на инструмента, включително право да копират тестовите бланки за лична употреба.

Илюстрация: Фигура 1. и Фигура 2. представят резултатите на момче на 14 години (9 клас).

Фигура 1. Стандартни T-оценки ($X=50$; $SD=10$) по дименсии и компоненти на Юношески въпросник за психопатни черти (общи норми, оригинална структура): момче, 14 год.

Българската адаптация на YPI е представена в П. Калчев (2016). *Оценка на психопатни черти в юношеска възраст. Част 1. Юношески въпросник за психопатни черти*. С.: Изток-Запад. Ръководството може да се закупи по време на тренинга или в мрежата за книгоразпространение.

Ръководството описва в детайли българската адаптация на инструментите, но не съдържа комплекта от материали, необходими за провеждане на изследването.

ТАКСА ЗА УЧАСТИЕ В ПРАКТИЧЕСКИЯ СЕМИНАР: 85 лева.

Заплащането може да се извърши:

(1) в „Паричен салон“ на Ректората на СУ

(2) по банков път:

Име на получателя – СУ „Св. Климент Охридски“, Философски факултет – СДК

IBAN на получателя – BG52 BNBG 9661 3100 1743 01 при БНБ ЦУ

Основание за плащане: Обучение за работа с Юношески въпросник за психопатни черти в юношеска възраст.

Име на вносителя

ВРЕМЕ И МЯСТО НА ТРЕНИНГА:

1 април 2017 година, аудитория 211, IV блок на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (спирка „Хотел Плиска“). Карта: <http://goo.gl/maps/cBVOs>

ПРОГРАМА:

10.00 – 13.00. Първи модул

14.00 – 17.00. Втори модул

Забележка: За въвеждане и анализ на резултатите е препоръчително участниците да разполагат с преносим компютър с инсталиран MS Excel.

ЗА ЗАПИСВАНЕ:

Кандидатите трябва да изпратят до водещия семинара **Пламен Калчев**: молба за участие в семинара (свободен текст) и сканирани копия на диплома за завършена бакалавърска или магистърска степен по психология и на платежен документ.

Адрес за кореспонденция: plamen.kalchev@gmail.com; pkalchev@phls.uni-sofia.bg.

За други еднодневни обучителни курсове за работа с психологични тестове, с водещ проф. Пламен Калчев, вж.:

<http://phls.uni-sofia.bg/article/180>

<http://phls.uni-sofia.bg/article/1832>

<http://phls.uni-sofia.bg/article/1833>

<http://phls.uni-sofia.bg/article/756>

ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ПРАКТИЧЕСКИЯ СЕМИНАР

Семинарът се предлага и в дистанционна форма, която изисква по-активна роля на участниците.

ЗА ВЪПРОСИ ОТНОСНО ФОРМИТЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ, ПЛАНИРАНИ ТРЕНИНГИ И ДР.:

проф. Пламен Калчев

телефон: 029308 240

имейл:

plamen.kalchev@gmail.com

pkalchev@phls.uni-sofia.bg

щат с кратка интерпретация.

7. При необходимост на кандидата се задават допълнителни въпроси относно интерпретацията на резултатите.

На кандидатите, потвърдили по този начин компетентността си да работят с YPI, се издава удостоверение.

Таксата за участие в дистанционната форма на обучение е същата, както за груповата форма.

1. Кандидатът изпраща до водещия семинара Пламен Калчев (plamen.pkalchev@gmail.com; pkalchev@phls.uni-sofia.bg) молба за участие в семинара и сканирани копия на диплома за завършена бакалавърска или магистърска степен по психология и на платежен документ.
2. След това кандидатът получава Декларация за неразпространение на инструмента, която трябва да върне подписана, по електронен път (сканирано копие).
3. Кандидатът се запознава с Ръководството за използване на инструмента. (Ръководството може да бъде закупено в мрежата за книгоразпространение.)
4. Възникналите въпроси относно конструирането и използването на инструмента се обсъждат по електронен път.
5. Кандидатът получава комплекта от материали, необходими за провеждане на изследването, изпълним Excel файл и протоколи със сурови данни.
6. След въвеждането на данните и изчисляване на резултатите (с помощта на изпълнимия Excel-файл), те се връщат с кратка интерпретация.